

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۸/۰۹/۲۵

رحمت سپين غر

ولسمشر غني ته د خطر زنگ

ډاکټر عبدالله به د ملگرو ملتونو په عمومي اجلاس کې د افغانستان نماینده کې وکړي. دا هم ویل کېږي چې اجرائیه رییس به هغې مېلمستیا ته هم ورشي چې د امریکا ولسمشر یې کوربه دی.

ټاکل شوي وه چې د ملگرو ملتونو په سېرني ناسته کې به ولسمشر غني د افغانستان استازولي کوي، د افغانستان د سولې او پرخینو مهمو مسایلو (لکه د القدس ستونزه) به د افغانستان دريځ نړیوالو ته وړاندې کوي. د افغانستان له پاره دا بڼه خبره وه چې دريځ یې د هېواد تر ټولو ستر مقام د نړی تر ټولو مهم تریبیون له لارې نړیوالو ته بیان کړي. ولسمشر په وروستیو شپږو کې خپل تصمیم بدل کړ او اجرائیه رییس یې نیویارک ته واستاوه.

د دېوالونو تر شا اوازې او انگازې نیویارک ته د ولسمشر د سفر د لغو کېدو تر شا ځینې عوامل په گوته کوي چې، که واقعیت وي (او غالباً چې له واقعیته به ډېر لرې نه وي) نو د افغانستان په دیپلوماسی کې د ملي امنیت د سلاکار تر بدلون وروسته ستره ننگونه بلل کېدای شي. ویل کېږي چې افغان ولسمشر د امریکې له ولسمشره د ملگرو ملتونو د عمومي اجلاس په حاشیه کې د ملاقات غوښتنه کړې وه او هغه نه وه منلې. د ولسمشر سلاکارانو ته اندېښنه پیدا شوې وه چې که ښاغلی غني و نه شي کړای چې له ښاغلي ټرمپ سره وويني نو دا به په کورني سیاست کې د ولسمشر غني موقف ضعیف او ننګول شوی ښکاره کړي.

که د افغانستان دیپلوماتیکې دستگاه په نورمال ډول کار کړی وای، لومړی به یې دا پټه لگولې وه چې آیا د امریکې مقامات حاضر دي چې له افغاني مقاماتو سره وويني که نه؟ که دا معلومه شوې وه چې له هغه لوري لېوالتیا نه شته نو افغان لوري باید هېڅکله د رد ځواب د اورېدلو خطر پر غاړه نه وای اخیستی. ولسمشر نیویارک ته د ملگرو ملتونو عمومي اجلاس ته وینا کوله او په درنښت بېرته خپل هېواد ته راته. دا د افغان دیپلوماسی یوه سخت ناکامي ده چې ولسمشر یې په داسې یو حالت کې واقع کړ چې هم یې نړیوال حیثیت ته صدمه ورسېږي او هم یې په کور دننه د میاشتو او کلونو دیپلوماتیکې بریاوې له نشت سره برابرې کړي.

د ښاغلي اتمر تر استعفا وروسته د افغان دیپلوماسی دغه بې ځایه حرکت ځینو ته دا تصور پیدا کوي چې ولسمشر به و نه شي کړای چې په خپل څنگ کې د ښاغلي اتمر د حضور تشه ډکه کړي.

خو تر دیپلوماتیکې اشتباه وراخوا، ولسمشر غني ته د ټرمپ له خوا دا خوار نظر د افغانستان په سیاستونو کې د ولسمشر حیثیت هم له پوښتنې سره مخ کوي. په داسې حال کې چې امریکا د افغانستان له پاره د یو نوي خاص استازي ټاکل یو مهم سیاسي اقدام بولي، په داسې حال کې چې امریکا نېغ په نېغه له طالبانو سره مذاکرې ته کښېني او دا زحمت هم پر ځان نه مني چې دا ملاقاتونه د تېر په څېر پټ وساتي، په داسې حال کې چې په پاکستان کې د حکومت بدلېدل د افغانستان د سولې په لړلید کې کيفي بدلون راولي، په داسې حال کې چې د افغانستان امنیتي وضعیت د حکومت له ډاډمنو بیانیو سره سره ورځ تر بلې خرابېږي، په داسې حال کې چې د ټاکنو برخلیک لا هم د شکونو په شپول کې نغښتی دی ولسمشر غني سره د ملاقات په ردولو د امریکا مشرتابه افغانانو ته دا پیغام ورکړ چې افغان ولسمشر ورته د افغانستان په سیاسي – نظامي – امنیتي معادله کې هغه اهمیت نه لري چې څو اونی مخکې یې درلود.

د اوازو پر بنسټ ولسمشر غني د ملي امنیت له سلاکار سره په دې خبره لارې بېلې کړي چې گواکې هغه نیت کړی و چې د افغانستان د شطرنج د تختې په دې اړخ کې لومړی دريځ خپل کړي، په داسې حال کې چې ولسمشر هم غواړي چې د دویم ځل له پاره له خلکو باور وغواړي. د نیویارک د سفر لغو کېدل دا ښيي چې ښاغلي غني ته به دا لوبه هومره اسانه نه وي لکه ده چې انګېرلي وه. د افغانستان پر سیاسي صحنه د امریکا حقیقي یا فرضي ملاتړ د سیاسي برخلیک ټاکنو کې عنصر بلل کېږي. هغه کړی چې تر ننه یې فکر کاوه چې د امریکا له ادارې سره د ولسمشر بڼه روابط په ټاکنو کې د هغه د بریا تضمین کوي، اوس دا ډاډ له لاسه ورکوي او د ځان له پاره به د بل پارټنر په لټه کې راوځي.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په څیر و لولئ

که بناغلی غني د یوې مخلصانه مشورې د اورېدو حوصله ولري، اوس باید پر دې فکر وکړي چې د ده له پاره د ملت د باباگانو کتار ته ورننه وتل غوره دي او که په تش لاس د ریاست د یوې بلې دورې په خاطر د سیاسي قمار میدان ته ورگډېدل؟

د پاڼو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له رالپولو مخکي په ځير و لولئ